

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗАОЧНОЇ І ДИСТАНЦІЙНОЇ
ОСВІТИ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ**

ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ХХІ СТ.: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*Збірник наукових праць
III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
молодих учених і здобувачів вищої освіти
(20 квітня 2023 року, м. Кам'янець-Подільський)*

*Кам'янець-Подільський
2023*

УДК 378. "20" (06)
О 72

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»
(протокол № 3 від 25 квітня 2023 р.)*

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Володимир КУШНЕРИК, д-р філол. наук, професор, професор кафедри комунікативної лінгвістики та перекладу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Віктор ДУГАНЕЦЬ, д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри тракторів, автомобілів та енергетичних засобів Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Володимир ІВАНИШИН, д-р екон. наук, професор, член-кореспондент НААН, заслужений працівник сільського господарства України, ректор ЗВО «ПДУ»;

Оксана БЯЛКОВСЬКА, д-р екон. наук, професор, проректор з навчальної, наукової та міжнародної діяльності ЗВО «ПДУ»;

Юлія ВОЛОЩУК, д-р екон. наук, доцент, директор навчально-наукового інституту заочної і дистанційної освіти ЗВО «ПДУ»;

Ірина ГУМЕНЮК, канд. філол. наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов ЗВО «ПДУ»;

Ангеліна РОЛЯК, канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов ЗВО «ПДУ»;

Ольга ЧАЙКОВСЬКА, канд. філол. наук, доцент, викладач кафедри іноземних мов ЗВО «ПДУ»;

Лариса ГРОМИК, канд. філол. наук, викладач кафедри іноземних мов ЗВО «ПДУ»;

Анастасія ПОЛЩУК, д-р філософії, викладач кафедри іноземних мов ЗВО «ПДУ»;

Надія ПОПЕЛЬ, викладач кафедри іноземних мов ЗВО «ПДУ»;

Оксана КУНЦЬО, викладач кафедри іноземних мов ЗВО «ПДУ».

О 72 Освітній простір XXI ст.: виклики та перспективи : зб. наук. праць III Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. молодих учених і здобувачів вищої освіти (20 квіт. 2023 р., Кам'янець-Подільський). – Кам'янець-Подільський : Заклад вищої освіти «Подільський державний університет», 2023. – 336 с.

Збірник містить матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих учених і здобувачів вищої освіти «Освітній простір XXI ст.: виклики та перспективи» (20 квітня 2023 р., Кам'янець-Подільський). Доповіді учасників відображають різноаспектні емпіричні й теоретичні дослідження і результати власного наукового й педагогічного досвіду.

Тексти публікацій подаються в авторському редагуванні. Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей. Думка авторів матеріалів може не збігатися з думкою редколегії збірника.

УДК 378. "20" (06)

© Заклад вищої освіти «Подільський державний університет», 2023

© Колектив авторів, 2023

Ксенія ТИХОНОВА
здобувач вищої освіти 3 курсу ОС «бакалавр»
спеціальності 014 «Середня освіта. Історія»,
Маріупольський державний університет,
м. Київ
Науковий керівник: Марина **НЕТРЕБА**
кандидат філологічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти,
Маріупольський державний університет,
м. Київ

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СУЧАСНИХ ШКОЛЯРІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Сьогодні виховання у школярів національної свідомості та гідності є важливим завданням сучасної освіти, яке має сприяти формуванню позитивної національної ідентичності та вихованню громадян, які беруть активну участь у житті своєї країни. Вивчення питань національно-патріотичного виховання дітей та молоді є актуальною темою для наукових досліджень, тому що від цього залежить не тільки формування громадянської позиції, але і майбутнє країни в цілому.

Це питання розглядали відомі науковці: Л. Задорожний, І. Зінченко, О. Клименко та інші.

Наприклад, Л. Задорожний вважає, що патріотизм – це не просто любов до своєї країни, а це інтегрована система поглядів, яка охоплює культурну, національну, ідентичну та ціннісну спрямованість людини [5].

У світі глобалізації та культурної різноманітності національно-патріотичне виховання стає особливо важливим завданням для освітньої системи. Зростаюча мобільність та крос-культурний контакт між народами та країнами може призвести до зміни відношення учнів до своєї нації та держави, а також до зниження значущості національної та культурної ідентичності.

Національно-патріотичне виховання сприяє формуванню у дітей поваги до своєї нації, її культури, історії та традицій. Воно допомагає розвинути громадянську свідомість, відповідальність та патріотизм, що є важливими рисами громадянської поведінки. [1]

Україна має ряд нормативно-правових документів, які визначають основи національно-патріотичного виховання сучасних школярів в освітньому процесі. До найважливіших з них відносяться:

- Конституція України – базовий закон України, який встановлює права та обов'язки громадян, зокрема щодо збереження національної культури та історії [1];
- Закон України «Про освіту» – законодавчий акт, який встановлює засади та принципи освіти, зокрема забезпечення національної безпеки та захисту культурної спадщини [2];
- Державна національна програма «Виховання громадянина України» – програма, яка передбачає національно-патріотичне виховання учнів у всіх вікових групах, зокрема в 5-6 класах [3];
- Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Типового положення про загальноосвітній навчальний заклад» – документ, який визначає вимоги до змісту освіти та організації навчально-виховного процесу, зокрема щодо національно-патріотичного виховання учнів [4].

Освітні заклади грають важливу роль у вихованні патріотичних почуттів учнів. Школа є місцем, де діти проводять значну частину свого часу, тому вона має великий вплив на формування індивідуальної та колективної свідомості учнів. У шкільному середовищі учні мають можливість отримати знання про історію своєї країни, культуру, традиції та національні символи.

Основні цілі національно-патріотичного виховання в 5-6 класах можуть включати: формування любові до Батьківщини: учні повинні

розуміти важливість своєї країни, її місця в світі та почувати відповідальність за її долю: розуміння історії та культури своєї країни: учні повинні знати про історію своєї країни, її традиції, культуру та мистецтво; виховання поваги до національних символів: учні повинні розуміти значення державних символів, національного герба, прапора, гімну та інших національних символів; формування громадянської свідомості та патріотичної громадянської позиції: учні повинні розуміти свої права та обов'язки як громадяни, бути готовими до захисту своїх інтересів та інтересів своєї країни; розвиток толерантного ставлення до інших національностей та культур: учні повинні розуміти та поважати різноманітність культур, уникати дискримінації та ворожнечі на національній ґрунті [6].

Це усе може бути досягнуті за допомогою різних методів та форм роботи з учнями, таких як вивчення історії та культури своєї країни, проведення національних свят та святкувань, робота з національною символікою, дискусії та спільні заходи з представниками інших культур та національностей.

У зв'язку з цим, патріотичне виховання є важливою складовою виховання майбутнього покоління. Дотримання принципів національно-патріотичного виховання допоможе зберегти культурну та історичну спадщину країни, підвищить національну самосвідомість, зростання патріотизму та громадської свідомості [5].

Отже, національно-патріотичне виховання сучасних школярів є важливою складовою освітнього процесу. У світі глобалізації та культурної різноманітності, необхідно виховувати в учнів любов до Батьківщини, розуміння її історії та культури, повагу до національних символів та формувати патріотичну самосвідомість та громадянську позицію [2].

Список використаних джерел:

1. Задорожний Л. Національно-патріотичне виховання в умовах сучасної України. Київ: Ін Юре, 2016. 263 с.
2. Державна національна програма "Виховання громадянина України". URL: <https://lib.iitta.gov.ua/716673/1/%E> (дата звернення: 05.04.2023).
3. Методичні рекомендації з проведення заходів з національно-патріотичного виховання учнів у 5-6 класах. URL: <https://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01> (дата звернення: 05.04.2023).
4. Про затвердження Типового положення про загальноосвітній навчальний заклад: наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2018 р. № 482.
5. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2017. № 35. С. 356.
6. Про охорону культурної спадщини: Закон України від 08.07.2010 № 2437-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010. № 36–37. С. 481.

Аліна ЧЕНЧЕНКО

*здобувач вищої освіти з курсу ОС «бакалавр»
спеціальності 014 «Середня освіта. Історія»*

Науковий керівник: Марина НЕТРЕБА

*кандидат філологічних наук, доцент кафедри педагогіки та освіти,
Маріупольський державний університет,
м. Київ*

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СВИТОГЛЯДУ ОСОБИСТОСТІ

У сучасному світі є дуже актуальним питання збереження навколишнього середовища, причиною цього є суттєвий процес деградації